

Bonyhád és Vidéke

Társadalmi és községpolitikai ujság.

Megjelenik minden szombaton az „Országos Néplap“ mellékleteként.

Előfizetési ára az „Országos Néplap“-pal és a „Tolnamegyei Hírlap“-pal együtt egész évre 8 korona.

Főszerkesztő:
BETNÁR BÉLA.
Felelős szerkesztő:
NEMÉNY VILMOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bonyhád, Perczel Mór-u. 223. (Ermel ház)
Telefon szám 28.

Bonyhádért.

Kerületünk országgyűlési képviselője, Perczel Dezső v. b. t. t. vasárnap délelőtt a község háza nagytermében fogadta Bonyhád közönségét, hogy átvegye a február 8-án tartott népgyűlésen hozott határozati javaslatot. Dr. Schwetz Antal ügyvéd volt a küldöttség vezetője, aki szónoki lendülettel elmondott szép beszédben üdvözölte a képviselőt, ösmertette az átnyújtott határozati javaslatot és kérte a képviselőt, hogy annak tartalma szerint igyekezzen azon, hogy a Bonyhád fejlődésére messze kiható befolyással bíró kívánságok mielőbb teljesülésbe menjenek. A képviselő kezébe teszi le Bonyhád — mondotta dr. Schwetz Antal — e határozati javaslattal sorsát, jövődjét, fejlődésének lehetőségét és reményli, hogy a képviselő, aki maga is Bonyhád egyik érdemes polgára és városunk szülöttje, mindent meg fog tenni az iránt, hogy Bonyhád a lakosság közjavára előrehaladjon. Perczel Dezső kijelentette, hogy azokat a kéréseket, amelyeket a helyi viszonyok és a közérdek szempontjából helyeseknek talál, a legnagyobb készséggel támogatja. Egy kis visszapillantás után annak fontosságát hangsúlyozta, hogy a városi képviselőtestület összes tagjai támogassák egyértelműleg a korszerű re-

formok létesítésére vonatkozó törekvéseket, mert a multban számos esetben éppen a képviselőtestület tagjainak egyrésze ellenzte a leghasznosabb és legüdvösebb javaslatok keresztülvitelét. A képviselő válaszáat a megjelentek halk, diszkrét éljenzessel vették tudomásul.

Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy intelligenciánk egyik csoportja a tisztán községi akció sikerét politikai tendenciák és személyes ellenszenvből származó kicsinyesség belevitelével veszélyeztetni kívánták és tüntetőleg távol tartották magukat. A legnagyobb mértékben elítélendő ezeknek az uraknak az állásfoglalása és visszatartó az a kisvárosias modor, amely illemdőnek és helyesnek tartja azt, hogy mikor a kerület országgyűlési képviselője — aki politikailag sokkal közelebb áll azokhoz az urakhoz, mint pl. a népgyűlés elnökéhez, előadójához és jegyzőjéhez — a község háza nagytermében fogad egy a város közjaváért megindított mozgalomért mindenesetre nélkülük is impozáns számban egybegyűlt tömeget, akkor ők politikát, ellenszenvet nyilvánítva, az udvaron lesik a deputációzás végét és azután viszik a képviselőt egy magánember ebédlőjébe másik küldöttség elé, mintegy dokumentálni kívánva azt, hogy ime: mi vagyunk Bonyhád, mi vagyunk azok, akik egészen a tieid vagyunk (mert mindegyi-

Erős Tartós Szép
férfi női gyermek

CIPŐK

■ Az összes uri és női divatcikkek jutányos szabott árban

■ **ENGLMANN JÓZSEF**

■ uri és nőidivatáruházában **BONYHÁDON.**
■ A „Nyakkendőkirály“-hoz A ZÁRDÁVAL SZEMBEN

künk vár tőled valamit) és mi képviseljük Bonyhádot, akik irántad való legteljesebb bizalmunk kifejezése gyanánt *harmincheten* bankettet rendezünk a tiszteletedre; mi vagyunk Bonyhád, nem pedig azok, akik az előbb tőled Bonyhád fejlődése érdekében, mint a kerület országgyűlési képviselőjétől a nagyon természetes támogatást kérték.

Hát az ilyen tüntetést mi nem tartjuk egyébbnek azoknak a részéről, akik egyébként mindent a közjó örve alatt cselekszenek, mint a hatalomhoz való dörgölődésnek és egy kegyes mosoly, egy szives kézszorításért való ugrándozásnak és hajbókolásnak. És nem is azért említettük meg, mintha jelentős esemény volna, hanem pusztán közviszonyaink, társadalmi életünk fonákságát, kicsinyességét kívántuk vele jellemezni.

Végül még azt is kötelességünk megírni, hogy ugyanaz a Perczel Dezső, aki a népgyűlés küldöttségét olyan szívesen fogadta és a nagy nyilvánosság előtt mindent oly nagy készséggel megígért, a szűkebbkörű banketten ezeket mondotta: népgyűlést rendezni könnyű, népgyűléssel még soha el nem értek semmit és különben is, a népgyűlés vezetősége és előkészítői nem azok, akiknek a határozati javaslata rámnézve iránytadó lehetne. Ezeket a szavakat érdemesnek tartottuk az elfeledéstől megmenteni.

HIREK.

— **Bucsuzás.** Annak a közönségnek, amelyet tollammal és írásaimmal nemcsak ittartózkodásom öt hónapja alatt, hanem már azt megelőző három évig is — rövid megszakításokkal — szolgálatokat igyekeztem tenni, bejelentem, hogy Bonyhádról eltávozom, mert munkásságomnak nagyobb teret — napilapot — kívántam szerezni. Nagyon őszintén szólva: nem sajnálom itthagyni ezt a várost, ahol a leglelkesebb, a legönzettelenebb, a legtisztább igyekezetet is sárral fecskendezik be és kövel dobálják meg; ahol az emberi érzelmek és a tudás nem találnak kellő méltány-

lásra, mert arról, aki ilyen igyekezeteket nyilvánít, sőt láthatólag be is bizonyítja, hogy a helyét, amelyet elfoglalt, kielégítően tölti be, arról pletykálni lehet, hogy a névmagyarosítási engedélye még nem érkezett le, hogy az asszonya még nem a törvényes felesége és hogy ideális lelki érzelmeiért, szerelméért az életét akarta feláldozni. Hogy tud-e valamit, hogy tehetséges-e, hogy miképpen teljesíti hivatását, az mellékes, a fődolog, hogy van a pletykának mit a nyelvére venni. De nem is bánom, hogy itt is éltem, mert egy iskolával többet végigcsináltam. Megtanultam még az eddigi tapasztalataimnál is jobban, hogy az ember működése bármily hasznos legyen is, lekicsinylésben részesül, ha nem kíván alkalmazkodni a meglévő viszonyokhoz, ha ujat akar és ha nem alázódik meg a kisváros hatalmasságainak lábai előtt. Ez az újabb, megerősített tanulság megéri azt a sok keserűséget, amely itt Bonyhádon az egészséges emésztésemet rontotta meg. De korántse higgyék, hogy recriminálok! Dehogy! Csak jó emlékezetébe ajánlom magam azoknak, akik — ha kevesen voltak is — nem vezettették magukat más szempontok által, mint működésem értékelésével. Távozásom előtt minden jót kívánok Bonyhádnak és minden egyes lakosának a törekvéseihez.

Nemény Vilmos.

— **Helyettesítés.** Debniczky Irma bonyhádvarasdi r. kath. tanítónő betegsége miatt három havi szabadságot nyervén, helyettesítésével Jóny Juliska okl. tanítónő bízott meg.

— **Anyakönyvi statisztika.** 1911. február 19–24-ig bejegyeztetett: *Születés:* Ehret István, Péter Julia, Strobl József, Hufnagel Henrik és Steiger Andor. *Haláleset:* Lohn Jakabné szül. Becker Éva, 62 éves.

— **A tanfelügyelő Bonyhádon.** Padányi Andor, Tolnavármegye ujonnan kinevezett segéd-tanfelügyelője e héten tette első látogatását Bonyhádon. Kedden délben érkezett hozzánk, aznap meglátogatta a r. kath. elemi iskolát, szerdán a zárdát, csütörtök délelőtt az ág. ev. és ref., délután pedig az izraelita elemi iskolákat és a délutáni vonattal visszautazott Szekszárdra.

— **Iskolaszéki elnökválasztás.** A bonyhádi róm. kath. iskolaszék legutóbb tartott ez évi közgyűlésén elnökké ismét egyhangulag dr. Schwetz Antal ügyvédet, Bonyhád sok érdemű, ügybuzgó polgárát választotta meg.

— **Egyetlen művészt.** E címen hirdeti *Pintér Imre* a budapesti v. Népszínház elsőrangú művésze március hó 9-én tartandó estélyét. Az előkelő, gazdag műsor felöleli a legszebb újon-

ságokat, budapesti és külföldi slágereket és bő alkalmat nyújt a szereplőknek tehetségük többoldalu érvényesítésére. *Pintér Imrét* felesleges bővebben ismertetnünk, aki nem ismerné budapesti népszínházi sikerei révén, bizonyára hallotta országos híret a gramofon-lemezek útján. Az est másik érdekessége *Parlagi Kornélia* soubrette primadonna, a budapesti „*János vitéz*” versenyyőztesének bemutatkozása lesz, aki egyike a vidék legelső dédelgetett énekesnőinek, aki vérbeli színésztalenta mellett még gyönyörűen is énekel. A komolyabb műfaj és a conferálás *Fehér Arthurban*, a Népopera elsőrendű tagjában talál hivatott képviselőre. A zongora-kiséretre *Hetényi Heidelberg Albert* országoshírű zeneszerzőt sikerült megnyernie. A kis művészgárda csak legutóbb volt Nagybecskerek, Lugos, Zombor színházainak vendége, ahol a felemelt helyárak dacára a zenekart is pótszékekkel kellett kibővíteni. Az első-rangu családi műsorból kiemeljük a következő számokat: Akiknek a szívük fáj. (Sorentói levél). Régen volt... a Mübetyárból (legújabb). Messze van az erdő. Nagy kettős a *Cigányszereléből*. Zülleni, zülleni... Mikor a falevelek lehullanak... Hulló falevél. Rapport az ezredes előtt. Mária cselédleány tragédiája. Óh borzalom!... Nagymarosi pofon. Dal a Princessas cigarettáról. Jessusom, a villamos! Nóta a nők nagy kalapjáról. Korhely nóták. *Palkó, te rajkó!*... Budapest legnagyobb slágere. Nagy tetszésre számíthatnak a színpadi számok is, u. m.: *A mai cselédek*, *A kiméletes férj* és a Színészvizsga, melyben *Pintér* egymaga öt alakot személyesít. A művészgárda legjobb ajánlólevele az a ritka kitüntetés, hogy három estére a *Tátra Lomniczi* fürdő igazgatósága meghívta múlt hóban a rodl saisonra, mikor a főváros és külföld legelőkelőbb vendégei szórakoztak a téli sport gyönyöreiben. Az este jegyek előre válthatók a Hoffer-féle diszműáru kereskedésben következő áron: Oldalszék s az első három sor 3 kor., IV—VII. sor 2 kor., a többi sor 1.40 kor., állóhely 1 kor., diákjegy 60 fill.

— **A bonyhádi r. k. olvasóköri**ben 1911. február 18-án rendezett mulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg kitűnően sikerült. A mulatságon befolyt 150 K tiszta jövedelem Link Mátyás és Olasz Gábor rendező urak érdeme. Ugy a rendezőknek, mint az összes szereplőknek, valamint a felülfizetéseikért ez uton fejezi ki hálás köszönetét a rendezőség. Felülfizettek: *Straicher Benő*

10 K, N. N. 9 K, Dr. Jozgits János 6 K, N. N. 4-20 K, Bauer József 2 K, N. N. 2 K, Baumgartner Radó 1-20 K, Rieger Henrik 1-20 K, Péter Ferenc 1-20 K, Burger Jenő 1-20 K, Wagner Rezső 1 K, Eibach Ödön 1-20 K, Szongott Edvin 1-20 K, Jozgits Béla 1 K, Kreschka János 40 f, Brettner Ádám 40 f, Kneller János 20 f, Panholczér Ádám 20 f, Krum István 20 f, Rieger János 20 f, Rieger Albert 20 f, Wéber János 20 f, Sámson Imre 20 f, Ulrich Ádám 20 f, Schnepf Márton 20 f, Pétermann Jakab 20 f, Potzner János 20 f, Erett Ádám 20 f, Faik Ádám 20 f, Dick Izidor 20 f, Simkó Ferenc 20 f, Ritzl József 20 f. Jegyeiket megváltották N. N. 10 K, Gyalog István 2 K, N. N. 1-40 K.

— **A főgimn. „Petőfi” kör** 1911. február hó 11-én tartott táncvigalmán felülfizettek: Fördös Mihály (Gyöng) 5 k, Krausz Adolf (Komló) 2 k, dr. Kovács Bálint (Bátaszék) 1 k, Nádasy Kálmán (Nádori telep) 10 k, Genersich Tivadar 1 k, Kurz István (Györköny) 7.20 k, Vámosi Tibor 60 f, dr. Müller János 2 k, Honig Elek 40 f, Kovács Endre 1 k, Szász Imre 40 f, Raubitschek Izor 2 k, Wolf Dénes 40 f, Perczel Mihály 1.40 k, Altmann Gyula 1 k, Limbacher András 3 k, dr. Schwetz Antal 4 k, Békei Péter 1 k, Martin György 50 f, Barabás Imre 1 k, Faith Jenő 4 k, Diczendy Dénes 40 f, Mayer főerdész 8.50 k, Szücs Imre 1 k, Koch 1 k, Singer Bálint 6 k, özv. Holländer Ferencné 1 k, Rasztovics Miklós 40 f, Kovács Jenő 1 k, Dick Izidor 1 k, Réder János 2 k, Kakass Béla 4 k, Fein Elemér 1 k, Halmos 20 f, Szongott Edvin 1 k, Ferner Sándor 1 k, Gasz 1 k, Csik József 4 k, Kuttna Zsigmond 4 k, Kuttna N. 1 k, Berde Mózes 1 k, Fleischman Adolf (Hőgyész) 4 k, dr. Kufz József (Czece) 10 k, Friedrich János (Sopron) 5 k, Kovács N. (Kisveje) 4 k, Eösze Zsigmond (Tolnanémedi) 4 k, Anschau Antal (Pécsvárad) 5 k, er. Spitzer Károly (Dunaföldvár) 5 k, Szini Márk 50 f, dr. Zavaros Gyula (Kölesd) 4 k, Posevitz Vilmos 2 k. Helfenbein Dániel nyug. jegyző Arany János összes műveivel ajándékozta meg a kört. A kegyesszívű ajándékozóknak mely köszönetünket nyilvánítjuk. Összes bevétel volt 531.60 kor., kiadás 238.40 kor., tiszta jövedelem 293.20 korona.

— **Nyilvános köszönet.** A Szászvári Önkentes Tűzoltó Testület a szokásos farsangi mulatságát folyó hó 12-én tartotta, mely kitűnően sikerült. Ez alkalommal felülfizettek: Brogli Béla (Máza) 6 kor., Grósz Ábris 3.20, Schettl István 3.20, Farnady Flóris (Máza), Bárány Horváth Béla (Bükkösd) 2—2, Mess József (Máza), Nagy János 1.20—1.20, Sóos Gyula, Matisz Béla, Mess Jenő (Máza), Limbacher Sándor, Kósa József (Szalattanak) 1—1 kor., Potoczki Kristóf, Géressy Ferenc, Dallos János, Deák György, ifj. Böröcz József, Rumbus Imre, Kovács Karolin, Schmidt Gyula (Bonyhád), Reif József, Hergert Katalin 20—20

fill. Jegyeiket megváltották: Mándy Sámuel orsz. képvis., dr. Kreiner József 10—10 kor., ifj. Keller Jakab és id. Keller Jakab együttesen 6, Kutasi Vilmos, Bubregh Béla, Csermák Sándor, Perényi Béla, özv. Kuckenberger Jánosné, Patton János (Máza) 5—5, Brogli József (Máza), Kaul Pál (Máza) 4—4, Neubauer Gyula, Hruza János, Schimnautz Mátyás, Kancz Anna, ifj. Kovács József, Wieder Antal 2—2 koronával, ifj. Jónás Laci bonyhádi zenekara pedig 10 koronát adományozott. Mindezen nemesszivű adományokért, valamint Kovács János vendéglős urnak a táncsterem ingyenes átengedéseért és annak fűtése és díjtalan kivilágításáért ez uton mond köszönetet a parancsnokság.

— **A bonyhádi polgári olvasó- és társas-kör ujjáalakítása.** Tudvalevő, hogy a bonyhádi polgári olvasó- és társas-kör beolvad az Általános Ipartestületbe illetve annak olvasókörét fogja képezni. Ugy a kör, mint az ipartestület kiküldött egy bizottságot az új alapszabályok kidolgozására. Ez a bizottság több ízben ülésezett és immár elvégezte feladatát; készített egy igen jó és a célnak teljesen megfelelő alapszabályt. Az ujjáalakuló egyesület címe ezen alapszabály-tervezet szerint „A Bonyhádi Általános Ipartestület Olvasó és Társas-köre” lenne. A kör vagyonát és könyvtárát most leltározzák és eszerint fogják átadni a legközelebbre egybe-hivandó és megtartandó alakuló közgyűlésnek. Az új egyesület egyelőre megmarad a Schlichtherle-féle vendéglő helyiségeiben, míg más megfelelő helyet találnak és ha majd az Iparos Otthon szépen szaporodó alapja oly nagyra gyarapodik, hogy az Otthont megépíthetik, akkor abba fog beköltözni.

x **Nyilvános elismerés.** (Beküldetett.) Egy fiatal leányról van szó, igen tisztelt Szerkesztő Ur, akinek a két keze Bonyhád hölgyeinek szép frizurái szempontjából aranyat ér. *Fischer Janka* bonyhádi fésülőnő nagyon ügyesen, izlésesen és szakszerűen fésül bennünket, hölgyeket és én így akarom hálámat leróni iránta, akinek annyi szép hizelgő bókot köszönhetek. A férfiak elragadtatással nyilatkoznak frizuráimról, mióta Fischer Jankával fésültetem magam és ez a legnagyobb dicséret az ügyeskező leánynak. *Egy boldog fiatal asszony.*

x **Érdekes beszélgetés.** Hölgyek az utcán: Hol vásárol ön? A Rózsánál. Hát tulajdonképpen ki az a Rózsa? A Rózsa, az a Klárics-féle üzletnek a tulajdonosa, aki a városháza épületéből elköltözött, mert minden évben steigerolták. És hol lakik most az a Rózsa? Az

a Rózsa most lakik a saját házában, amit a Straicher Benjamintól vett a templom átellenében, a plébánia és Goldfinger ház között. Es ha szabad érdeklődnöm, mit árul az a Rózsa? Rózsa árulja mind azt az árut, ami a csemege és fűszer szakmához tartozik, mint pl. szőlőt, körtét, Ananászt felvágva, és aztán Berber datolyát meg Califatot is, ami úgy össze van ragadva, meg aztán mazsolát, mandulát, Prünelát, valódi pozsonyi kiflit, az összes halműeket, mint pl. Tökehalat (Stockfisch) füstölt meg nem füstölt heringeket, forellát, sardiniát, aztán az összes sajtokat, annyiféle sajtja van, hogy a Bonyhád és Vidékében, eltekintve a vezércikkétől, fel se lehetne sorolni. Kávéja olyan finom van, hogy nemcsak a bonyhádi jobb polgárok veszik nála a kávészükségletet, hanem még Dévára is szállít. — Pardon hölgyeim, mit diskurálnak itt oly hosszú idő óta? A Rózsáról. Pardon, hát él még az a Rózsa? Ha-ha-ha, hogy él-e még, már hogyan élne, hiszen éppen arról beszélünk, hogy milyen egészséges és fölséges üzlete van a saját házában. Nahát, ez mégis borzasztó, az előbb kerestem őt a városháza épületében és ott azt mondták, hogy meghalt; kijöttem és az utcán megkérdeztem egy másik urat, az azt mondta, hogy elköltözött. — Ne mondja. No de ilyent! Most truccra is gyérünk a Rózsához, ahol női kiszolgálás van és bodegája is van. Mit mond, mi van? Bodegája is a saját házában. Na én azt hittem, hogy csak Pécssett Nick Károlynak lehet bodegája.

Müller Ferenc

csemege- és fűszerkereskedése
BONYHÁDON.

A legjobb és legkitünőbb csemege
árak nagy raktára.

Előzékeny pontos kiszolgálás, olcsó árak.

Áruinak kitünő minőségeért garanciát vállal.

3-12

Mindennemű
NYOMTATVÁNYT
legolcsóbban készít a
Hirlapnyomda Bonyhád,
Perczel Mór-u. 223 (Ermel-ház).